

ÎNCHEIERE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Barcari Ludmila în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Barcari Ludmila împotriva Departamentului Trupelor de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind contestarea refuzului și obligarea emiterii actului de stabilire, calculare și achitare a indemnizației pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 3 ani, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 03 aprilie 2015, Barcari Ludmila s-a adresat în Judecătoria Centru, mun. Chișinău cu cerere de chemare în judecată către Departamentul Trupelor de Carabinieri al MAI și Ministerul Afacerilor Interne, prin care a solicitat instanței: obligarea Departamentului Trupelor de Carabinieri al MAI de a stabili și a achita îndemnizații de îngrijire a copilului pînă la vârsta de 3 ani, începînd cu 01.12.2012 și pînă la încheierea concediului acordat.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat faptul că la 20.02.2015 - prin intermediul Oficiului Poștal a expediat în adresa Departamentului Trupelor de Carabinieri al MAI și Ministerul Afacerilor Interne - cerere prealabilă prin care a solicitat achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului în conformitate cu Codul Muncii și art. IV a Legii nr. 93 din 29.05.2014 - pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Cererea respectivă a fost recepționată de Departamentul Trupelor de Carabinieri al MAI la 26 februarie 2015 - fiind înregistrată cu nr. 335.

Potrivit acesteia, la 06.03.2015 - conform răspunsului nr. 1/2 - B10/15 - pîrîtul i-a refuzat în achitarea indemnizației solicitate - invocînd în acest sens expirarea termenului de prescripție, MAI în general nu i-a răspuns la cererea prealabilă.

Considerînd ca fiind neîntemeiat refuzul Departamentului Trupelor de Carabinieri al MAI din 06.03.2015 – ultima a sesizat instanța de contencios administrativ. Întru argumentarea poziției, Barcari Ludmila a specificat că, începînd cu data de 05.12.2008

și pînă în prezent este militar prin contract al unității militare 1001 a Departamentului Trupelor de Carabinieri al MAI.

La 07.08.2009 - s-a căsătorit cu Barcari Vladimir, iar la 01.11.2011 s-a născut fiica - Barcari Olga. Invocă reclamanta dreptul său în raport cu prevederile art. 123 alin. (2) al Codului Muncii. A specificat aceasta că, potrivit extrasului din ordinul Departamentului Trupelor de Carabinieri al MAI nr. 21-ef din 20.02.2012 - i-a fost acordat concediu pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani, de la data de 15.02.2012 - pînă la 01.11.2014 - fără însă a i se achita indemnizație pentru îngrijirea copilului, la fel ca și persoanelor asigurate. A specificat Barcari Ludmila că prin prisma dispozițiilor IV a legii nr. 93 din 29.05.2014 - pentru modificarea și completarea unor acte legislative, au fost operate modificări la legea nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor - fiind completat art. 14 alin. (6) cu lit. e) acordarea concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 3 ani pentru militarii prin contract. Consideră reclamanta că pentru perioada începînd cu 01 noiembrie 2012 pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, indemnizațiile prevăzute la alin. (1), pot fi solicitate în baza de acte justificative în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a legii. Prin urmare, argumentele Departamentului trupelor de carabinieri privind expirarea termenului de prescripție prevăzute de art. 267 Cod civil, sunt nefondate, or un termen special de prescripție este prevăzut în art. V alin. (2) al Legii nr. 93 din 29.05.2014.

Menționează că quantumul indemnizațiilor se stabilește și se achită pentru riscul asigurat survenit din 01 noiembrie 2012, iar în cazul indemnizației pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani acesta survine lunar, avînd în vedere că acest tip de indemnizație se achită lunar.

Prin referința Departamentului trupelor de Carabinieri depusă în proces de examinare a cauzei, s-a invocat faptul că cererea de chemare în judecată privind achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă. În susținerea argumentelor sale, pîrîtul a specificat că „riscul asigurat” în sensul Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08.07.1999, semnifică - eveniment sau fenomen la a cărui producere, structurile teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale sunt obligate să facă prestațiile respective de asigurări sociale, iar asiguratul avînd obligația de a plăti contribuții de asigurări sociale în vederea beneficiii de dreptul pentru prevenire, limitare sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege. Menționează pîrîtul, că Barcari Ludmila de la data de 01.11.2011 pînă la 01.05.2013 a beneficiat de indemnizație pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 1,5 ani în quantum de 300 lei lunar. Totodată, a specificat ultimul că indemnizația respectivă a fost stabilită de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Leova ca persoane neasigurate din motiv că militarii nu sunt persoanele asigurate obligatoriu în sistemul public de asigurări sociale, deoarece nu achită cotizațiile în fondul social, fapt justificat prin informația nr. 84 din 09.06.2015 eliberată de către serviciu finanțe al Unității Militare nr. 1001 a Departamentului Trupelor de Carabinieri. Invocă pîrîtul că modificările operate prin Legea nr. 93 din 29.05.2014, specifică faptul că baza de calcul și quantumul indemnizațiilor acordate, se stabilesc în modul și condițiile prevăzute de Legea privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22.07.2004 similar persoanelor asigurate. Indică că potrivit prevederilor art. 27 al legii sus numite - indemnizația de asigurări sociale poate fi solicitată, în baza de acte justificative, în termen de 12 luni calculat de la data îndeplinirii condițiilor de stabilire a

acestei indemnizații. Indemnizația pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani, solicitată după 12 luni de la data nașterii copilului se stabilește retroactiv dar nu mai mult decît pentru 12 luni premergătoare datei solicitării, dacă solicitarea a avut loc pînă la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani. Menționează că Barcari Ludmila la 20.02.2015 s-a dresat cu cererea prealabilă- cînd copilul deja a împlinit vîrsta de 3 ani - respectiv cu omiterea termenului de prescripție. Pledează pîrîtul pentru respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind nefondată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 septembrie 2015, acțiunea înaintată de Barcari Ludmila împotriva Departamentului Trupelor de Carabinieri al MAI și Ministerului Afacerilor Interne privind contestarea refuzului și obligarea emiterii actului de stabilire, calcularea și achitarea a indemnizației pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, a fost respinsă ca nefondată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 09 octombrie 2015, Barcari Ludmila a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 septembrie 2015, solicitînd instanței admiterea apelului și casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă acțiunea integral, susținînd că apelul motivat va fi depus ulterior.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015, nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Barcari Ludmila, fiindu-i acordat părții apelante termen pînă la 23 decembrie 2015, ora 11:00, pentru prezentarea apelului motivat.

La 07 decembrie 2015 - conformîndu-se încheierii CA Chișinău din 23 noiembrie 2015 - partea apelantă a depus prin intermediul cancelariei cererea de apel motivată solicitînd instanței admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 septembrie 2015 și emiterea unei noi hotărîri prin care să fie admisă acțiunea integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016 a fost respins apelul declarat de Barcari Ludmila.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului.

În argumentarea deciziei sale instanța de apel a reținut de asemenea că, instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate - a judecat cauza sub toate aspectele, ținînd cont de toate circumstanțele de fapt și de drept importante pricinii date, a emis o hotărâre legală și întemeiată, corespunzătoare exigențelor prevăzute de art. 130 CPC. Mai mult decît atât, instanța de fond a dat o apreciere justă probelor prezentate de părți în coroborare cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios - expunîndu-se asupra tuturor argumentelor invocate de aceștia pe parcursul cercetării judecătorești.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 17 mai 2016, Barcari Ludmila a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016 și hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 septembrie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie admisă integral acțiunea.

În argumentarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel nu a constatat și nu a elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond.

La data de 13.06.2016, intimatul Ministerul Afacerilor Interne al RM a depus referință la recursul declarant de Barcari Ludmila, solicitînd respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

Ulterior, la data de 23.06.2016, intimatul Departamentul Trupelor de Carabinieri al MAI a depus de asemenea referință la recursul declarant de Barcari Ludmila, solicitând respingerea acestuia.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurentului, instanțele au examinat superficial litigiul.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziilor recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursul declarat de Barcari Ludmila, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Barcari Ludmila ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Barcari Ludmila.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea